

**การพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัย
ของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลจอดหนองแก
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจอดหนองแก อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น**
**Teacher Development of Intergrated Learning Experience at the
Early Childhood in Schools Under Jod Nong Kae Subdistrict Administration
Organization in Phon District, Khon Kaen Province**

จิรัชยา ชัยลา¹

ผศ.ดร.อำนาจ ชนะวงศ์²

ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์³

บทคัดย่อ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการเป็นการจัดประสบการณ์ ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง อีกรูปแบบหนึ่ง ที่พัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัยในทุกๆด้านโดยเน้นหาการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับความสนใจความถนัด และความเหมาะสมกับเด็กมากที่สุด การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาครูโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลจอดหนองแก อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น ให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถจัดทำแผน และจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยได้ ตามขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการทั้ง 6 ขั้นตอน โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งดำเนินการพัฒนาเป็น 2 วงรอบตามกรอบกลยุทธ์ทั้ง 4 คือการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน การศึกษาดูงานและการนิเทศกำกับติดตาม กลุ่มผู้ศึกษาค้นคว้ามีจำนวน 4 คนประกอบด้วยผู้ศึกษาค้นคว้า และครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบทดสอบ แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์ แบบสัมภาษณ์ครู แบบสังเกตการจัดประสบการณ์ แบบประเมิน การจัดประสบการณ์ แบบบันทึกการศึกษาดูงาน การตรวจสอบข้อมูลยึดหลักการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษา พบว่าการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการในวงรอบที่ 1 กลยุทธ์ที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการสามารถพัฒนาครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัยและสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบบูรณาการได้

กลยุทธ์ที่ 2 การนิเทศภายในพบว่า ครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ายังไม่สามารถจัดประสบการณ์ได้ตามแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการได้ครบทุกกิจกรรมขั้นการปฏิบัติการสอนครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าขาดความมั่นใจ ไม่ชัดเจนในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการและการนำแผนการจัดประสบการณ์ไปจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัยกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ประชุมวางแผนแก้ไขปัญหาร่วมกัน จึงได้มีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

² อาจารย์พิเศษ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

ที่ 3 การศึกษาดูงาน และกลยุทธ์ที่ 4 การนิเทศกำกับติดตาม ครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกันโดยมีผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นผู้นิเทศคอยให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไข พัฒนาให้ครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้จัดประสบการณ์แบบบูรณาการได้ครบทุกขั้นตอน โดยสรุปการพัฒนาครูโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลจืดหนองแก อำเภอพหล จังหวัดขอนแก่นโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน การศึกษาดูงานและการนิเทศกำกับติดตามทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสามารถเขียนแผนและจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ : การพัฒนาครู, การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัย

Abstract

Integrated learning experience was another student-centered learning style that enhances the ability of early childhood students in every aspect. The content in this learning experience supports the interest, proficiency and suitability. This study aims to improve the teachers at JodeNongKae School to be able to understand, able to make plans and design integrated learning experiences for the early childhood students following the six step process, using the action research principles of 2 cycle process within four strategic frameworks, including workshops, internal supervision, and field study trips and directing supervision.

The study participant group consisted of 4 participants, including the researchers and three teachers who participated in this study research. The tools used in data collection consisted of tests, learning experience evaluation forms, teacher structured interviews, learning experience observations, learning experience evaluation forms, field study trip record forms, data triangulation method. The data collected was analyzed, and the results were presented in a descriptive analysis. The study results revealed that the teacher development on the integrated learning experience in the first cycle: the first strategy workshop could develop the teacher participants to understand and able to write the integrated learning experience; in the second strategy internal supervision, it was found that the teacher participants could not still arrange the learning experience following the integrated learning experience in all activities. During the teaching action process, the teacher participants were found to be lacked of confidence and did not clearly understand the integrated learning experience and the application of the learning experience in the integrated learning experience process. The independent study research participants had a meeting on solving the problems, thus in the second cycle, the third strategy field study trip and the fourth strategy directing supervision were used. The teacher participants assisted in giving advice among one another under the supervision of the independent study research participants. The teacher participants were then able to apply their knowledge into the integrated learning experience in every step. In summary through the workshops, internal supervision, field study trips and directing supervision, in the teacher development on integrated learning experience of early childhood students in JodeNongKae School in JodeNongKae Sub-district,

Phon District, KhonKaen, the teachers became able to understand and learn about the integrated learning experience. Moreover, they were excellently able to design plans and arrange the integrated learning experience.

Keywords: Teacher development, intergrated learning experience at the early childhood.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวดที่ 4 มาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” ครูจึงต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอด ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ และส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้มุ่งปลูกฝังด้านสติปัญญา พัฒนาการคิด คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ร่วมกัน เรียนรู้ จากธรรมชาติ เรียกว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นำกระบวนการเรียนรู้ จากกลุ่มสาระเดียวกันหรือต่างกลุ่ม สาระการเรียนรู้มาบูรณาการ ก็ได้ นอกจากนี้ใน มาตรา 24 (4) ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้ง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ จะประสบความสำเร็จได้นั้นกระบวนการที่สำคัญคือการปฏิรูปครูให้มีศักยภาพสูงสุด ด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนตนเองอย่างต่อเนื่องและขยายไปสู่ทีมงาน ร่วมกันสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็ง โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ การพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบริหารตัวแปรที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จ หากครูได้พัฒนาตนเอง ซึ่งเกิดจากภายในจิตใจที่ปรารถนาอย่างแท้จริง ทั้งนี้แรงจูงใจภายนอกจะมีส่วนร่วมกระตุ้นและเป็นแรงเสริม เช่นการขอกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้น การได้รางวัล

การเชิดชูเกียรติ การก้าวสู่มาตรฐานวิชาชีพ เป็นต้น การพัฒนาครูจะเป็นการสร้างคุณภาพของนักเรียนและสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545) หลักการบูรณาการการเรียนรู้ ยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิด เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ จึงเป็นหน้าที่ของครูจะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรมหลากหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญ อย่างเหมาะสม กับวัย การประเมินการเรียนรู้ของเด็ก ครูควรสังเกตและประเมินทั้ง การสอนของตน พัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กกว่า ได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกต สามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ซึ่งจะช่วยครูในการวางแผนการจัดกิจกรรม ชี้ให้เห็นพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล ความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคนและใช้ในการประเมิน ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะการผสมผสานความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกันมีการเชื่อมโยงความรู้ อย่างกว้างขวางทั้งยังให้ความสำคัญกับผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้เรียนรู้ในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองและได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อมุ่งให้เกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาไปพร้อม ๆ กันอย่างเต็มศักยภาพ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 6 กิจกรรมเป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวจังหวะ กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นตามมุม กิจกรรมกลาง

แจ้งและกิจกรรมเกมการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548) โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก อำเภอพหล จังหวัดขอนแก่น จัดการศึกษาในระดับปฐมวัย อายุระหว่าง 2-5 ปี แบ่งเป็น 4 ชั้นเรียน คือ ชั้นเตรียมอนุบาล ชั้นอนุบาล 1 ชั้นอนุบาล 2 และชั้นอนุบาล 3 ในปีการศึกษา 2557 มีครูจำนวน 7 คน มีเด็กนักเรียนจำนวน 79 คน เข้ารับการศึกษาอบรมเลี้ยงดูเพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยและมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการดำเนินงานที่ผ่านมา คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่การดำเนินงานของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา พบว่า กระบวนการในการจัดการประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ครูยังยึดรูปแบบการจัดประสบการณ์แบบ เดิม ๆ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูเป็นไป ในลักษณะการบรรยาย การบอกเล่า และการท่องจำ การจัดกิจกรรมโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ที่กำหนดให้จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจาก ครูไม่มีวุฒิการศึกษาด้านการศึกษาปฐมวัย มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงค่อนข้างน้อย จากสภาพปัญหาดังกล่าว ครูจะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนใหม่โดยต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ให้นักเรียนได้ลงมือกระทำ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งนักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ครูในฐานะผู้สอนจึงต้องจัดประสบการณ์ แบบ

บูรณาการ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ผู้ศึกษาค้นคว้าในฐานะที่เป็นครูโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก อำเภอพหล จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก ให้เป็นสถานศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของชุมชน โดยครูจะต้องมีการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างเต็มศักยภาพ ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจที่จะพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก อำเภอพหล จังหวัดขอนแก่น ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูล

1.1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า (Research Participants) ประกอบด้วย ผู้ศึกษาค้นคว้าและครูที่สมัครใจเข้าร่วมศึกษาค้นคว้าซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลหลัก รวมทั้งหมด 4 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้ศึกษาค้นคว้า จำนวน 1 คน
- 2) ครูประจำชั้นอนุบาล 1 จำนวน 2 คน
- 3) ครูประจำชั้นอนุบาล 2 จำนวน 1 คน

1.2 กลุ่มเป้าหมาย (Target Group) เป็นครูที่สมัครใจจะพัฒนาตนเอง จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

- 1) ครูประจำชั้นอนุบาล 1 จำนวน 2 คน
- 2) ครูประจำชั้นอนุบาล 2 จำนวน 1 คน

1.3 ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 3 คน
ประกอบด้วย

1) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล
โจดหนองแก จำนวน 1 คน

2) นักวิชาการศึกษา จำนวน 1 คน

3) วิทยากร จำนวน 1 คน

2. กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

2.1 การพัฒนาครูในการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้แบบบูรณาการ 3 ด้าน

1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ

2) ความสามารถในการเขียนแผนการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ

3) ความสามารถในการจัดประสบการณ์
เรียนรู้แบบบูรณาการ

2.2 กรอบเนื้อหาการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้แบบบูรณาการ 6 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ (สำลี
รักสุทธิ และคณะ 2544)

1) การกำหนดหัวเรื่องที่จะสอน

2) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

3) การกำหนดเนื้อหาย่อย

4) การวางแผนการสอน

5) การปฏิบัติการสอน

6) การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน

2.3 กรอบกลยุทธ์ในการพัฒนา ประกอบด้วย

1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2) การนิเทศภายใน

3) การศึกษาดูงาน

4) การนิเทศกำกับติดตาม

วิธีการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำหลักการ และขั้นตอนตามแนวคิดของ (Kemmis and McTaggart. 1988) มาใช้ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การวางแผน (Planning)

3.2 การปฏิบัติ (Action)

3.3 การสังเกต (Observation)

3.4 การสะท้อนผล (Reflection)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการ พัฒนาการด้านการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ แบบบูรณาการ สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัยในโรงเรียนองค์การบริหาร ส่วนตำบล โจดหนองแก อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น มีจำนวน 6 ประเภท 7 ฉบับ คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 แบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ

1.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ

1.3 แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 1 ฉบับ

1.4 แบบสังเกตการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 1 ฉบับ

1.5 แบบประเมินการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 1 ฉบับ

1.6 แบบบันทึกการศึกษาดูงาน จำนวน 1 ฉบับ

2. ลักษณะของเครื่องมือ

2.1 แบบทดสอบ

2.2 แบบสัมภาษณ์

2.3 แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบบูรณาการ

2.4 แบบสังเกตการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบบูรณาการ

2.5 แบบประเมินการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบบูรณาการ

สรุปผล

การดำเนินการพัฒนาครูของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น

เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้ง 2 วงรอบ ในวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ในวงรอบที่ 2 ใช้กลยุทธ์ การศึกษาดูงาน และการนิเทศกำกับติดตาม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินแผนการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบสังเกตการณ์จัดประสบการณ์ แบบบันทึกการศึกษาดูงาน และแบบบันทึกการประชุม โดยกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ประชุมสรุปผลการพัฒนา ตามกรอบการศึกษาค้นคว้า ในวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 ผลการพัฒนา พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้ง 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย การกำหนดหัวเรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาย่อย การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน และการประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน ผลการวิเคราะห์กับเป้าหมายตามกรอบการศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการ และความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่ากลุ่มเป้าหมายบรรลุตามกรอบการศึกษาทั้ง 3 ด้าน

อภิปรายผล

การพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ ดำเนินการ 2 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน การศึกษาดูงานและการนิเทศกำกับติดตาม เมื่อครบ 2 วงรอบแล้วส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การ

เรียนรู้แบบบูรณาการ และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมภาร ชันฉวีตร (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์ แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดพิทักษ์วนาราม อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ใช้กลยุทธ์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการและสามารถจัดประสบการณ์แบบบูรณาการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สุธาสิณี ประจำเมือง (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสังข์ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ พบว่ากลุ่มผู้ร่วมศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สามารถเขียนแผนประสบการณ์ได้รวมทั้งสามารถจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยทั้ง 6 กิจกรรมได้อย่างดี ตลอดจนนำไปใช้พัฒนาการจัดประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ พลอยพัชชา อามาตย์ (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าจิ้ว อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าจิ้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้ โดยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ได้แก่ การประชุมปฏิบัติการและการนิเทศ กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ได้แก่ การนิเทศ สามารถพัฒนากลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการทั้ง 6 ขั้นตอน ได้ดีมากขึ้น สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง จากการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์

การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัย ของโรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก อำเภอลพ จังหวัด ขอนแก่น มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นำมาอภิปราย ผล ดังนี้

1. ผลการดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้กลยุทธ์การ ประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นกิจกรรมการพัฒนา จากแบบ ทดสอบ แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถเขียน แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้ ทั้งนี้ เป็นเพราะวิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการ ถ่ายทอดและมีประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้แบบบูรณาการ มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ กลุ่มเป้าหมาย และให้คำแนะนำตลอดช่วงเวลาฝึกปฏิบัติ มีความเป็นกันเองกับ ผู้เข้ารับการศึกษา

2. ผลจากการดำเนินการพัฒนาครู โดยใช้ กิจกรรมพัฒนาคือกรณีศึกษาเกี่ยวกับการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ จากแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ ในวงรอบที่ 1 ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ บูรณาการเพิ่มขึ้น เขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการได้ และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการทั้ง 6 ขั้นตอน กล่าวคือมีการกำหนดหัวเรื่อง ที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนด หัวข้อย่อย การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การ ประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอนได้ระดับหนึ่ง ส่วนการ พัฒนาในวงรอบที่ 2 ยิ่งทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ บูรณาการได้ดียิ่งขึ้น การจัดประสบการณ์ทำได้อย่างต่อเนื่อง มีทักษะ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มผู้ร่วมศึกษา ค้นคว้าได้วางแผนกรณีศึกษา และกรณีศึกษากลับ ติดตามไว้เป็นอย่างดี หลังจากจบกิจกรรมการพัฒนาแต่ละ กิจกรรมผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้ประชุม ปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแนะนำในจุดที่แต่ละ

คนสงสัยและยังไม่เข้าใจ หาข้อสรุป และทำการสะท้อนผล เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ร่วมกันหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้จัดหาเอกสาร ตำราที่ เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำไปสู่การ พัฒนาทำให้งานมีคุณภาพมากขึ้นผลการดำเนินการพัฒนา ครูโดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทุกคนสามารถจัดทำ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการเขียน แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้ และ จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัยได้ เป็นอย่างดี มีการศึกษาหลักสูตรและวิเคราะห์เนื้อหา ที่จะ สอน มีการเตรียมตัวในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการในแต่ละวัน ปฏิบัติตนเป็นผู้ให้คำแนะนำ สนับสนุน เป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้ร่วมศึกษา ค้นคว้าได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการและได้รับการนิเทศ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการมา เป็นอย่างดีสอดคล้องกับ สำลี รักสุทธี และคณะ (2544) กล่าวว่า ครูมีบทบาทและหน้าที่ในการเตรียมการและ ดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการคือ ต้องทำการศึกษาหลักสูตรและวิเคราะห์เรื่องที่จะสอนซึ่ง การศึกษาหลักสูตรนั้นจะต้องศึกษาถึงการบูรณาการกับ วิชาต่าง ๆ ด้วย เพื่อจะได้นำเนื้อหาบูรณาการกัน เตรียม แหล่งข้อมูลการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ทุกครั้งจะ ต้องมีการวางแผนและเตรียมการสอนด้วยการจัด ประสบการณ์เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ เป็นผู้ช่วยเหลือให้ คำแนะนำปรึกษา เป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง และมีส่วน ร่วมในการทำกิจกรรม การพัฒนาครูด้านการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัยของ โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น สามารถพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการระดับปฐมวัยได้ตามขั้นตอน และส่งผลให้เด็ก ปฐมวัยเป็นคนกล้าคิดกล้าแสดงออก สามารถสร้างองค์

ความรู้ใหม่ในลักษณะองค์รวม เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติ และได้เรียนรู้อย่างมีความสุข พัฒนาการเด็กปฐมวัยได้ถูกต้องเหมาะสม มีประสิทธิภาพและมาตรฐานเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัยของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลโหนดหนองแก อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอเพื่อนำไปใช้

1.1 ควรมีการนำเอากระบวนการ การพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการไปใช้ในสถานศึกษาอื่นไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาของรัฐบาลหรือเอกชนและหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไม่ว่าจะเป็นเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัย ครูจะต้องมีความรู้ในหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัย จิตวิทยาและพัฒนาการเด็กเป็นอย่างดี

1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการระดับปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.4 การนิเทศ ผู้นิเทศ นอกจากมีความรู้แล้วจะต้องมีประสบการณ์โดยตรงในการศึกษา และควรนิเทศแบบกัลยาณมิตรอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างสื่อที่มีผลต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมแบบอื่นๆ โดยใช้การวิจัยปฏิบัติ

การ เช่น การสอนแบบโครงการการเรียนรู้จากสื่อธรรมชาติ การเรียนรู้ภาษาอย่างธรรมชาติแบบองค์รวม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

1. พลอยพัชชา อามาตย์. (2542). การพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลแก้งัว อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
2. พัฒณา ยาวีราช. (2546) การพัฒนาบุคลากร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
3. สมภาร ชันฉวีตร. (2551). การพัฒนา บุคลากรด้านการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดพิทักษ์นารามอำเภอลพ จังหวัดยโสธร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
4. สุธาสินี ประจำเมือง. (2551). การพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสังข์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). การจัดการเรียนรู้ของครูนักปฏิบัติ. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2545).
6. สำลี รักสุทธีและคณะ. (2544) เทคนิควิธีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
7. Kemmis, S. and R. McTaggart.(1988) *The Action Research Planer*. 3rded. Victoria, Australia : Deaken University Press.